

V.C.O.G.

RAPPORT INZAKE HET JAARVERSLAG

2016

Adres bestuur:
Eenrumermaar 4
Postbus 9401
9703 LP
Groningen
Tel. 050- 571 37 35

Inleiding

Aanbieding

V.C.O.G. te Groningen biedt u hierbij het "Rapport inzake het Jaarverslag" over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 aan. Het "Rapport inzake het Jaarverslag" bestaat uit een balans per 31 december 2016 en een Staat van Baten en Lasten over de periode 1 januari tot en met 31 december 2016, welke beide zijn voorzien van de benodigde specificaties en toelichtingen. Het "Rapport inzake de jaarrekening" maakt onderdeel uit van het "Jaarverslag".

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Inleiding

Aanbieding	2
Bestuursverslag	3

Jaarrekening

A.1.1 Grondslagen	14
A.1.2 Balans per 31 december 2016	17
A.1.3 Staat van Baten en Lasten over 2016	19
A.1.4 Kasstroomoverzicht 2016	20
A.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2016	21
A.1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	24
A.1.7 Overzicht verbonden partijen	26
A.1.8 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	26
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	27

Bijlagen

(Voorstel) bestemming van het exploitatieresultaat	29
Model G	30

Bestuursverslag.

Voorwoord

De algemene ledenvergadering van de vereniging wordt altijd in november gehouden. Van oudsher is dit het moment waarop de leden door het bestuur geïnformeerd worden over de (financiële) resultaten van het boekjaar alsmede over de resultaten op andere beleidsterreinen van het betreffende schooljaar. Dit moment is gekozen omdat dan zowel de gegevens over het voorafgaande kalender- als over het schooljaar bekend zijn.

Het ministerie van OC&W heeft bepaald dat de financiële verantwoording over het voorafgaande boekjaar

Bestuursverslag.

Voorwoord

De algemene ledenvergadering van de vereniging wordt altijd in november gehouden. Van oudsher is dit het moment waarop de leden door het bestuur geïnformeerd worden over de (financiële) resultaten van het boekjaar alsmede over de resultaten op andere beleidsterreinen van het betreffende schooljaar. Dit moment is gekozen omdat dan zowel de gegevens over het voorafgaande kalender- als over het schooljaar bekend zijn.

Het ministerie van OC&W heeft bepaald dat de financiële verantwoording over het voorafgaande boekjaar voor 1 juli ingediend moet zijn. Dit maakt dat er in feite twee jaarverslagen ontstaan. Een financieel georiënteerd verslag over het voorgaande kalender- of boekjaar en een verslag op onderwijskundig en personeelsgebied over het voorgaande schooljaar. In het "jaarverslag" van de vereniging dat in november door de ledenvergadering wordt vastgesteld en op de website wordt gepubliceerd, worden de belangrijkste delen uit dit voorliggend rapport opgenomen (balans en exploitatierekening).

Algemene informatie

Juridische structuur;

Vereniging.

De Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen (V.C.O.G.) is opgericht op 1 januari 1977.

De vereniging omvat 10 basisscholen in de stad Groningen en een bureau dat (als zelfstandig administratiekantoor) zorg draagt voor administratieve en beleidsondersteuning.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de V.C.O.G. bestond in 2016 uit:

De heer M.H.L. Conner (voorzitter) de heer D.M. Flikkema (tot november 2016), de heer E.J. Veldman, de heer J.G. Knot, mevrouw J. Oppewal, de heer J.W. Lobeek, de heer M. Bolle (vanaf november 2016) en de heer M. Beishuizen (vanaf november 2016).

Bestuur

Directeur-bestuurder de heer J. Wind.

Kernactiviteiten;

De vereniging stelt zich ten doel werkzaam te zijn ten behoeve van de bevordering van christelijk onderwijs, meer in het bijzonder in de regio Groningen. Zij tracht dit doel te verwezenlijken door de oprichting en instandhouding van scholen voor christelijk onderwijs en al wat daarmee samenhangt.

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde financiële beleid;

Op financieel gebied is het bestuursbeleid dat de rijksvergoedingen toereikend moeten zijn om de scholen te exploiteren. Vanwege toenemende risico's streeft het bestuur naar een reserve personele risico's met een omvang van ongeveer 5% van de jaarlijkse rijksvergoeding voor personeel.

Directeuren van de afzonderlijke scholen stellen zelf een schoolbegroting op terzake van de materiële instandhouding, alsmede (op basis van de schoolplannen) de investeringsplannen voor ict en olp. De personele middelen zoals die door het Rijk op grond van de 1 oktobertelling worden toegekend (T-1) worden intern herrekend en gerealiseerd op basis van het aantal leerlingen op 1^e schooldag (T 0) van het betreffende schooljaar. Zowel voor de middelen voor materiële instandhouding als voor de personele middelen zijn de directeuren budgethouder en als zodanig ook aanspreekbaar en verantwoordelijk voor de uitgaven. Uiteraard met inachtneming van het feit dat de directeur-bestuurder bestuurlijk eindverantwoordelijke blijft.

Financiën

Kengetallen:

	2016	2015	2014		
Solvabiliteit	0.70	0.74	0,7	0,5	minimale waarde
Liquiditeit	1,9	2,3	2,5	1,0	minimale waarde
Rentabiliteit	-1,9	-3,5	-7,9	0,0	streefwaarde
Kapitalisatiefactor	22,1	25,5	30,3	30,0	maximale waarde

Toelichting:

Solvabiliteit: De verhouding tussen het totaal van het eigenvermogen plus voorzieningen en het balanstotaal. Omdat de schulden eigenlijk niet groter mogen worden dan de bezittingen is een getal kleiner dan 0,5 niet wenselijk.

Liquiditeit: de verhouding tussen het totaal van de kortlopende vorderingen plus liquide middelen en het totaal van de kortlopende schulden. De vereniging heeft voldoende middelen om de kortlopende schulden 1,9 maal te voldoen uit de kortlopende vorderingen en de liquide middelen. Als dit getal onder de 1,0 komt kan er een liquiditeitsprobleem ontstaan.

Rentabiliteit: het bedrag aan winst of verlies uitgedrukt in een percentage van de totale inkomsten. De vereniging heeft in 2016 een negatief resultaat behaald van 1,9%. In principe streeft de vereniging naar een percentage van 0. De middelen die van het Rijk worden ontvangen dienen besteed te worden aan onderwijs.

Kapitalisatiefactor: dit kengetal geeft de verhouding weer tussen het totaal van (het eigen vermogen plus voorzieningen minus de waarde van het onroerend goed) en de totale baten. Als dit getal groter is dan 35 (signaalfunctie) kan de inspectie hierop ingrijpen omdat het niet de bedoeling is om reserves te kweken maar het geld in te zetten voor onderwijs.

Analyse financiële situatie.

Voor de volgende zaken zijn voorzieningen opgenomen:

- Jubilea.

Analyse van het exploitatiesaldo en het verschil tussen begroting en realisatie:

Begroot was een negatief resultaat van 574.067 euro. Gerealiseerd is een negatief resultaat van 332.391 euro. Een positief verschil van 241.676 euro.

Baten

Rijksmiddelen.

De ontvangsten vanuit het ministerie wijken op onderdelen iets af van de begroting. Echter, voor de prestatieboxmiddelen was in de begroting nog uitgegaan van de toekenning in 2015 terwijl deze voor 2016 fors hoger was. Een verschil van bijna 70.000 euro. Ook werd uitbundig gebruik gemaakt van de lerarenbeurs en vierslagleren. Op een van de scholen werd bijna 43.000 euro aan subsidie verkregen. Daarnaast was er extra bekostiging voor de opvang van asielzoekers op de Tamarisk. In totaal een verschil van bijna 185.000 euro. Dit had echter ook gevolgen voor de uitgaven (zie bij overige personele lasten).

Gemeente Groningen.

De begroting wijkt flink af van de realisatie. Er werd extra subsidie ontvangen voor de gebruikelijke Schakel- en VVE groepen van 102.000 euro. Daarnaast werden ook subsidies ontvangen voor:

1. De komst van een asielcentrum in Corpus den Hoorn waarvoor op de Tamarisk een extra groep werd gecreëerd. De gemeente Groningen heeft hiervoor een extra subsidie verstrekt van 61.500 euro.
2. Meer scholen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheden voor subsidiering van het bewegingsonderwijs. Een verschil van plm 35.000 euro.
3. De gemeente heeft fors ingezet op armoedebeleid. Er zijn meer brugfunctionarissen ingezet alsmede de subsidies voor schoolontbijt en –lunch. 49.000 euro.
4. Vensterwijkactiviteiten bijna 30.000 euro.
5. Ook is hierin opgenomen de inkomsten van de samenwerking VSIO (Versterkt Samenwerken In Opleiden) Samenwerking van een aantal besturen van instellingen voor PO met Stenden hogeschool om de kwaliteit van de "opleiding in de praktijk" te verhogen. Een verschil van ruim 8.000 euro.

Overige baten.

Van het vervangingsfonds werd minder ontvangen dan begroot. Reden daarvoor is dat tegenwoordig vergoed wordt op basis van een gemiddelde personeelslast (door het vervangingsfonds vastgesteld) en niet meer op basis van de werkelijke kosten. Door inzet van veel eigen leerkrachten (in de eindperiodiek van hun schaal), mede vanwege de invoering van de Wet Werk en Zekerheid, loopt dit verschil tussen de gemiddelde personeelslast en de gerealiseerde kosten op. Er werd 83.500 euro minder ontvangen dan begroot. Met ingang van 1 januari 2017 is de VCOG eigen risicodragers geworden voor het vervangingsfonds. Hiermee hoopt de VCOG door middel van de bespaarde premie (ruim 400.000 euro) een voordeel te behalen ten opzichte van de voorgaande situatie.

Er werd 130.000 euro meer ontvangen van het Samenwerkingsverband dan waarop was gerekend.

De vergoeding voor medegebruik is minder afgenomen dan waarop was gerekend. Een positief verschil van 42.000 euro.

Lasten.

Personele lasten.

Als gevolg van de meerinkomsten van de gemeente Groningen werd ook meer personeel aangesteld op deze subsidies (brugfunctionarissen, vakleerkrachten gymnastiek en een leerkracht voor de extra groep op de Tamarisk voor de opvang van vluchtelingen. Daarnaast bedroegen de meerkosten als gevolg van de wisseling van de directeur bestuurder en de tijdelijke inzet van de interim directeur bestuurder 216.000 euro en betaling van achterstallige UWV premie een bedrag van plm 125.000 euro.

Ook waren de kosten voor nascholing hoger dan begroot. Naast de subsidies die door de werknemers werd aangevraagd (zie hierboven bij Rijksmiddelen) en die voornamelijk bedoeld zijn om vervanging te bekostigen voor de uren die de betreffende werknemer vrijgeroosterd mag worden voor de studie, brengt dit ook extra kosten met zich mee voor cursus- en materiaalkosten. Deze kosten waren ongeveer 40.000 euro hoger dan begroot.

Tenslotte werden ook meer exit-trajecten ingezet waardoor de begroting voor Arbeidsvoorwaarden, Arbo- en ziekteverzuimbeleid met plm 30.000 euro werd overschreden (op een begroting van 132.500 euro).

Afschrijvingen.

In de afschrijvingen is opgenomen een waardedaling van het gebouw aan de Eenrummermaar (WOZ waarde) van 14.000 euro. Omdat dit bedrag ten laste wordt gebracht van de herwaarderingsreserve heeft dit geen invloed op de te besteden middelen voor de scholen.

Huisvestingslasten.

Vanwege enkele verschillen in begrote lasten voor onderhoud, energie en schoonmaak werd per saldo 37.000 euro minder uitgegeven.

Overige materiële lasten.

Prestatieboxmiddelen.

Waar in 2015 nog bijna 220.000 euro minder werd uitgegeven dan ontvangen, is dit jaar iets meer uitgegeven (339.000 euro) dan ontvangen (326.500 euro). De reserve prestatiebox is dan ook met 12.500 euro gedaald. Omdat de prestatiebox nu een structureel karakter heeft gekregen is ook besloten om met ingang van het schooljaar 2016-2017 50% van deze middelen toe te voegen aan het personeelsbudget.

Overige

In de begroting werd rekening gehouden met de aanschaf van tablets ten laste van de reserve kwaliteitsmiddelen. Deze zijn echter geactiveerd. De uitgaven zijn dus wel gedaan maar komen niet direct ten laste van het resultaat. De reserve kwaliteitsmiddelen (vrije reserve) is afgenomen terwijl de reserve voor materiele vaste activa (beklemd reserve) is toegenomen. Een verschil van 225.000 euro. De bredere invoering van het continurooster had gevolgen voor de inzet van pedagogisch medewerkers. Werden de kosten eerst geboekt onder materiele lasten (er werd een factuur ontvangen) zien we nu dat deze kosten ten laste gebracht worden van de personeelsbudgetten. (zie lonen en salarissen). Dit betreft een bedrag van ongeveer 130.000 euro.

Het overige verschil (169.000 euro) is verdeeld over zo'n 18 deelposten binnen deze groep.

Analyse van de kasstromen:

De ontvangen rijksmiddelen worden voor het overgrote deel in de vorm van salarissen maandelijks besteed aan personeel. Ditzelfde geldt voor de ontvangen middelen van de gemeente Groningen.

Fusies gedurende het verslagjaar:

In 2016 hebben geen bestuurlijke fusies plaatsgevonden.

Kernactiviteiten:

DE kernactiviteit van de vereniging is uiteraard het verzorgen van primair onderwijs. Daarnaast is er de zorg voor personele en materiele aangelegenheden.

Huisvesting:

De tien scholen van de vereniging zijn gehuisvest op zestien locaties en in twintig verschillende gebouwen.

Ontwikkelingen met betrekking tot verbonden partijen of fondsen:

Met betrekking tot de inrichting en organisatie van peuterspeelzalen, buitenschoolse opvang en de tussen de middag- opvang zijn overeenkomsten gesloten met de SKSG (Stichting Kinderopvang Stad Groningen) en Kids First COP groep.

Treasuryverslag:

De VCOG belegt en beleent niet.

De gerealiseerde rente bedroeg € 8.860 euro.

Continuïteitsparagraaf:

A Gegevensset

Kengetal 31/12/2016	Verslagjaar	Jaar T + 1 *	Jaar T + 2 *	Jaar T + 3 *
Personele bezetting in FTE	220	221	222	223
- Management / Directie	22	22	22	22
- Onderwijzend personeel	180	180	181	182
- overige medewerkers	18	19	19	19
- totaal aantal medewerkers	295	296	297	298
Leerlingenaantallen	3.318	3.340	3.390	3.440

* prognose

A1. Toelichting op de kengetallen:

- Personele bezetting; verwacht wordt dat het leerlingenaantal de komende jaren nog licht stijgt. Verwacht wordt dat de rijksbekostiging per leerling iets afneemt vanwege de aanpassing van de regels voor achterstandsleerlingen. De stijging van het aantal leerlingen en de afname van de achterstandsmiddelen zal elkaar naar verwachting compenseren en dus is de verwachting dat de rijksbijdragen gelijk zullen blijven. (zie raming van Baten en Lasten). Omdat de invoering van de functiedifferentiatie nog niet volledig is afgerond en daardoor de gemiddelde personeelslast nog enigszins zal stijgen, zal de personele bezetting naar verwachting de komende jaren gelijk blijven.

De bezetting Management / Directie en overige medewerkers is minimaal en kan niet worden verminderd. Vanwege de (interne) splitsing van de AquaMarijn (Gravenburg) en de Rietzee (Reitdiep) is op de Rietzee per aanvang schooljaar 2016-2017 een eigen directeur benoemd. Ten opzichte van vorig jaar is dan ook de directie met 1 toegenomen. Bij iets stijgende leerlingenaantallen zal de personele bezetting van onderwijzend personeel niet toenemen, wat tot grotere groepen zal leiden. (Zie ook risicoparagraaf B2 Politiek).

- Leerlingenaantallen: verwacht wordt dat de licht stijgende lijn die de leerlingenaantallen de laatste jaren hebben laten zien nog enkele jaren voortduurt. Dit strookt ook met de gemeentelijke prognoses.

Balans

Activa	Verslagjaar	Jaar T + 1 *	Jaar T + 2 *	Jaar T + 3 *
VASTE ACTIVA				
Materiële VA (gebouw)	688.000	688.000	688.000	688.000
Materiële VA (overige)	2.152.199	1.850.000	1.850.000	1.850.000
TOTAAL VASTE ACTIVA	2.840.199	2.538.000	2.538.000	2.538.000
VLOTTENDE ACTIVA	3.764.025	3.500.000	3.500.000	3.500.000
TOTAAL ACTIVA	6.604.581	6.038.000	6.038.000	6.038.000
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
<i>Vrije reserves</i>				
Algemene reserve	80.569	25.000	25.000	25.000
Reserve kwaliteitsimpuls	60.551	0	0	0
Reserve personele risico's	177.682	450.000	450.000	450.000
Reserve meubilair VCOG				
<i>Totaal vrije reserves</i>	<i>318.802</i>	<i>475.000</i>	<i>475.000</i>	<i>475.000</i>
<i>Beklemde reserves publiek</i>				
Reserve materiele vaste activa	1.218.495	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Herwaarderingsreserve (gebouw)	688.000	688.000	688.000	688.000
Reserve meubilair beklemd	678.503	700.000	700.000	700.000
<i>Totaal beklemde reserves</i>	<i>2.584.998</i>	<i>2.638.000</i>	<i>2.638.000</i>	<i>2.638.000</i>
<i>Bestemmingsreserves scholen (publiek)</i>				
Reserve ICT	190.574	160.000	160.000	160.000
Reserve OLP	276.332	250.000	250.000	250.000
Reserve Meubilair scholen	62.337	70.000	70.000	70.000
Reserve plein	119.294	100.000	100.000	100.000
Schoolspecifieke reserves	88.844	50.000	50.000	50.000
Reserve school	168.510	120.000	120.000	120.000
Reserve zorgmiddelen	225.000	175.000	175.000	175.000
Reserve prestatiebox	206.911	125.000	125.000	125.000
Reserve personeel FPE	302.977	125.000	125.000	125.000
<i>Totaal best. res. scholen</i>	<i>1.640.778</i>	<i>1.175.000</i>	<i>1.175.000</i>	<i>1.175.000</i>
VOORZIENINGEN	96.380	100.000	100.000	100.000
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.963.621	1.650.000	1.650.000	1.650.000
TOTAAL PASSIVA	6.604.581	6.038.000	6.038.000	6.038.000

* prognose

Toelichting op de balans:

- De financieringsstructuur: tegenover de materiële vaste activa aan de debetzijde van de balans staan aan de creditzijde van de balans de bekleemde reserves.

Het verenigingskantoor (gebouw Eenrumermaar 4 te Groningen) is juridisch en economisch eigendom van de VCOG en niet met hypotheek bezwaard.

De overige materiële vaste activa kunnen worden opgedeeld in twee grote posten; meubilair en onderwijsleerpakket (OLP, ICT etc.)

Gespaard wordt middels jaarlijkse gemiddelde dotaties aan de bestemmingsreserves en op het moment van aankoop wordt het aankoopbedrag ten laste gebracht van de betreffende bestemmingsreserve.

De vrije reserves (bovenschools) en de bestemmingsreserves van de scholen zijn in principe de vrij te besteden reserves (zie hieronder bij "mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen").

De liquide middelen en de kortlopende vorderingen zijn voldoende om aan de kortlopende schulden (langlopende schulden zijn er niet) te voldoen.

- Huisvestingbeleid: De vereniging bereidt zich zo goed mogelijk voor op de decentralisatie van de financiering van het buitenonderhoud. Vooralsnog wordt het staand beleid voortgezet waarbij uitgangspunt is dat jaarlijks een budget voor onderhoud wordt vastgesteld. De vereniging heeft 16 gebouwen in juridisch eigendom. Het budget is niet gebouwgebonden maar verenigingsbreed. Dit betekent dat bijv. aan oudere gebouwen over het algemeen meer wordt uitgegeven dan aan jongere gebouwen. Naast de genoemde 16 gebouwen is een viertal scholen gehuisvest in gemeentelijke gebouwen. Dit betreffen drie zogenoemde vensterscholen waarin ook andere gebruikers gehuisvest zijn (bibliotheek, openbare basisschool, peuterspeelzaal e.d). Het vierde gebouw betreft de dependance van de Anne Frankschool. Hiervoor is VCOG lid van een Vereniging voor Eigenaren.
- Mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen; Vrije reserves. Algemene reserve; bij de VCOG wordt ernaar gestreefd dat de jaarlijkse inkomsten voldoende moeten zijn om goed onderwijs te kunnen geven. Dit blijkt in de praktijk niet altijd het geval. Een algemene reserve om enige discrepantie tussen begroting en realisatie op te vangen is dan ook noodzakelijk.

Enige jaren geleden is de reserve personele risico's gevormd. Uitgangspunt is dat op verenigingsniveau een buffer voor personele risico's aanwezig dient te zijn van ongeveer 5% van de totale uitbetaalde salarissen. Omdat een deel van de personele risico's wordt gedekt door de voorziening jubilea valt deze voorziening ook onder genoemde 5%. In 2016 wordt deze reserve voor het eerst aangesproken. Dit betekent voor de scholen een korting op de beschikbare middelen voor de formatie om deze reserve weer op peil te brengen.

Reserve kwaliteitsimpuls; de vereniging heeft enige jaren geleden deze reserve gevormd. De vereniging is van zins om het resterende deel van deze reserve in de komende twee jaren geheel te besteden aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Gestreefd wordt naar een samenhangend pakket van maatregelen in combinatie met de prestatieboxmiddelen. Gezien het feit dat de prestatieboxmiddelen structureel worden is voor het schooljaar 2016 – 2017 besloten dat 50% van deze middelen mogen worden toegevoegd aan de personele formatie.

Reserve meubilair VCOG; 75% van de rijksbekostiging voor meubilair, aangevuld met eventuele gemeentelijke middelen voor eerste inrichting meubilair, is het jaarlijkse budget voor aanschaf van nieuw meubilair voor de scholen dat voor rekening komt van de vereniging.

Bestemmingsreserve meubilair scholen; 10% van de rijksbekostiging wordt gereserveerd voor schoolspecifieke wensen wanneer een gebouw aan de beurt is voor vervanging van meubilair. Dit bedrag wordt jaarlijks toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

De resterende 15% van de rijksbekostiging is het jaarlijkse budget voor aanschaf van schoolspecifiek meubilair door de school zelf.

Bestemmingsreserves scholen;

Reserve ICT, OLP en Plein; voor deze drie reserves bestaan meerjaren investeringsplannen die (m.n. voor OLP) gebaseerd zijn op de meerjarenschoolplannen. Op basis van het gekozen aantal jaren (resp. 5, 8 en 15 jaren) en het totaal over deze jaren te investeren bedrag worden de gemiddelde kosten per jaar, jaarlijks ten laste gebracht van de exploitatie. In het jaar van besteding wordt de reserve aangesproken. Binnen deze systematiek is het ook toegestaan dat scholen een negatieve reserve hebben en a.h.w. "lenen" van een collegaschool. Op deze wijze wordt ook een meerwaarde van het behoren tot een vereniging gerealiseerd.

Schoolspecifieke reserves; voorbeelden hiervan zijn:

- 1 school heeft een eigen gymlokaal en dient hiervoor een reservering aan te houden;
- 5 jaren voor een jubileumjaar beginnen met sparen voor een feest;

Reserve school; fungeert op dezelfde manier als de algemene reserve van de vereniging.

Overschotten en tekorten op de exploitatie (materiële instandhouding) worden hiermee verrekend. Ook bij deze reserve is een negatieve stand mogelijk. Afgesproken is een boven- en ondergrens van 7,5% van de rijksbekostiging voor materiële instandhouding.

Reserve prestatiebox; omdat de VCOG van mening is dat prestatieboxmiddelen niet besteed mogen worden aan de reguliere exploitatie maar ingezet dienen te worden ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs dienen hiervoor door de scholen plannen aangeleverd te worden die aan daarmee verband houdende criteria voldoen. De directeur-bestuurder beoordeelt vervolgens deze plannen en stelt na goedkeuring de budgetten beschikbaar (zie ook Reserve Kwaliteitsimpuls).

Reserve personeel Foleta; Met ingang van het schooljaar 2016-2017 gebruikt de VCOG het programma Foleta (Formatie, Lessen en Taken) voor de registratie en bewaking van de formatie van de scholen. Hierin worden de budgetten voor personeel voor de scholen berekend en beschikbaar gesteld en wordt ook de realisatie bijgehouden. Omdat de personeelsbudgetten per schooljaar beschikbaar worden gesteld is het mogelijk dat op balansdatum van het boekjaar de realisatie van het schooljaar nog niet volledig is. Ook kan een school ervoor kiezen om een deel van de personele middelen in te zetten voor materiële instandhouding. Afgesproken is dat maximaal 2% van de personele middelen mogen worden overgeheveld.

Reserve huisvesting; Uit het meerjareninvesteringsplan blijkt dat de VCOG in de gelukkige omstandigheid verkeert dat sprake is van een zogenaamd "ideaalcomplex". Dit betekent dat het jaarlijks gemiddelde bedrag dat nodig is voor onderhoud praktisch gelijk is aan de jaarlijkse rijksvergoeding. Uiteraard kunnen zich zo nu en dan afwijkingen voordoen. Afgesproken is dat indien in een jaar middelen resteren, er een "reserve huisvesting" gevormd zal worden die in een later jaar aangesproken kan worden.

Voorzieningen;

Voorziening jubilea; jaarlijks worden de verplichtingen berekend en toegevoegd en de uitbetaalde bedragen onttrokken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Verslagjaar	Jaar T + 1	Jaar T + 2	Jaar T + 3
Baten				
Rijksbijdragen OC en W	15.448.514	15.500.000	15.500.000	15.500.000
Overige overheidsbijdragen	944.271	600.000	600.000	600.000
Opbrengst werk voor derden	33.941	180.000	180.000	180.000
Overige baten	1.442.196	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Totaal baten	17.868.922	17.780.000	17.780.000	17.780.000
Lasten				
Personele lasten	14.639.954	14.487.960	14.235.000	14.235.000
Afschrijvingen	424.377	450.000	450.000	450.000
Huisvestingslasten	1.346.439	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Prestatieboxmiddelen	339.678	350.000	350.000	350.000
Overige materiele lasten	1.452.023	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Totaal lasten	18.202.471	18.037.960	17.785.000	17.785.000
Saldo baten en lasten	-333.549	-257.960	-5.000	-5.000
Saldo financiële baten en lasten	1.158	5.000	5.000	5.000
Resultaat bedrijfsvoering	-332.391	-252.960	0	0
Saldo exploitatie	-332.391	-252.960	0	0

B. Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

Algemene risico's.

- Accountant: Welke accountant de jaarlijkse controle doet wordt door de raad van toezicht (RvT) bepaald. De accountant stuurt een rapport van bevindingen aan de directeur bestuurder na overleg met de auditcommissie. De auditcommissie bestaat uit 1 lid van de RvT, de directeur bestuurder en het hoofd van het verenigingskantoor. De directeur bestuurder van de vereniging bespreekt het rapport met de RvT die de jaarrekening goedkeurt, waarna de ledenvergadering in november wordt geïnformeerd.
- Bestuur en management: In 2010 is de code Goed Bestuur ingevoerd middels een statutenwijziging. Sindsdien kent de VCOG een structuur met een Algemene Leden Vergadering, een Raad van Toezicht en een directeur bestuurder.
- Administratiekantoor: De vereniging heeft een verenigingskantoor, dat de functie van administratiekantoor vervult.
- Verhouding bestuur, directies en (G)MR: De directeuren van de scholen zijn eerste aanspreekpunt voor de MR van de scholen. De directeur bestuurder is eerste aanspreekpunt voor de GMR. Gebruikelijk is dat in een vooroverleg met de voorzitter en de secretaris van de GMR een aantal onderwerpen op de agenda van de GMR wordt voorbesproken. Vanuit directies, staf en directeur bestuurder zijn enkele regiegroepen gevormd. Deze regiegroepen hebben een grote mate van vrijheid om voorstellen in te dienen maar ook om zelf al te experimenteren zodat verbeterprocessen sneller ingevoerd kunnen worden of dat "good practice" eerder gevonden wordt.

Risico's in de inkomsten.

- Leerlingaantallen: De VCOG kent een aantal groeischolen en een aantal krimpscholen. De verwachting is dat de komende jaren het aantal leerlingen VCOG breed nog zal groeien. Dit komt ook overeen met de gemeentelijke prognoses.
- Inkomsten medegebruik: De VCOG is in staat geweest om de afgelopen jaren de leegstand, die er is op een aantal scholen, in medegebruik te geven aan (in de meeste gevallen) kinderopvangorganisaties in de stad Groningen. Gezien de ontwikkelingen in het onderwijs op het gebied van roostering (continuroosters, Hoorns model etc.) en de ontwikkelingen rondom integrale kindcentra zien we een grotere versmelting tussen scholen en kinderopvangorganisaties. Geboden is dat betrokken instellingen goede afspraken maken omtrent verdeling van huisvestingslasten.
- Achterstandsmiddelen: De regels voor het vaststellen van zogenaamde "gewichtsléerlingen" zijn aangepast (strenger geworden). Hierdoor krijgen steeds minder leerlingen een extra gewicht waarmee aanvullende bekostiging wordt verkregen. We constateren dan ook een gestaag dalend bedrag voor achterstandsbeleid. Momenteel studeert de regering op een nieuwe manier van toewijzing van deze achterstandsmiddelen.
- Vervangingsfonds: Vanaf 1 januari 2016 vergoedt het vervangingsfonds ziekteverzuim op basis van een gemiddelde loonsom. Dit betekent dat instellingen een vaste vergoeding ontvangen voor een ziektedag in plaats van de volledige kosten van de vervanger. Waar het gebruikelijk was om zoveel mogelijk ziekteverzuim op te vangen door middel van het inzetten van duo-partners kan dat nu een extra kostenpost met zich meebrengen. Mede in verband met de invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) waardoor het steeds moeilijker wordt om ziekte en vervanging op hetzelfde moment te koppelen, heeft de VCOG besloten om met ingang van 1 januari 2017 eigenrisicodragers te worden voor het vervangingsfonds. Hierdoor behoeft geen premie meer te worden afgedragen. De bespaarde middelen kunnen veel flexibeler worden ingezet voor de vervangingen.

Risico's in de uitgaven.

- Uitvoering Actieplan Leerkracht: Bij de invoering van het Actieplan Leerkracht waarin de verhouding tussen aantallen aangestelde leerkrachten in meerdere loonschalen is afgesproken heeft de VCOG in 2014 een inhaalslag gemaakt. De percentages die in het Actieplan Leerkracht staan vermeld zijn

echter nog niet gehaald. Omdat de rijksbekostiging al wel is gebaseerd op deze percentages zal dit de komende jaren nog effect hebben op de gemiddelde personeelslast van de VCOG. Deze zal iets stijgen terwijl de rijksbekostiging daarmee geen gelijke tred houdt.

- Scholen met meerdere locaties: De VCOG kent één (kleinere) school met drie locaties (De Tamarisk). Dit is financieel zeer ongunstig. In de afgelopen jaren zijn meerdere pogingen ondernomen om te komen tot één of twee locaties. Omdat de verwachte nieuwbouw voor deze school langer op zich laat wachten (2019) dan eerst voorzien (2017), heeft de vereniging in het schooljaar 2016-2017 besloten om een van de drie locaties toch met ingang van het nieuwe schooljaar 2017-2018 te sluiten.
- Inkoop: De regiegroep financiën heeft een analyse laten maken van de inkoopfacturen. Bedoeling hiervan is om inkoopvoordelen te behalen.

Risico's in de interne beheersing.

- Salarisadministratie: (85 tot 90 % van de totale uitgaven zijn salariskosten) voor de salarisadministratie wordt gebruik gemaakt van het gecertificeerde softwarepakket van het bedrijf RAET. Voor de bewaking van de personele uitgaven wordt gebruik gemaakt van het programma Foleta (Formatie, Lessen en Taken).

Financiële administratie: Voor de financiële administratie wordt gebruik gemaakt van het pakket Minox. Omdat rapportage / controle van de salarissen binnen Foleta plaatsvindt beperkt bovenbedoelde rapportage en controle zich tot de materiële instandhouding (ongeveer 15% van de totale begroting).

Ziekteverzuim: Monitoring van het ziekteverzuim vindt plaats binnen het salarispakket van RAET.

Office 365: In 2016 heeft een werkgroep van de VCOG onder voorzitterschap van de stafmedewerker ICT, bestaande uit een aantal directeuren, een aantal leerkrachten en een aantal bureaumedewerkers, besloten om systeem Office 365 verenigingsbreed in te voeren. Doelen zijn onder meer efficiënter werken in de (administratieve) organisatie maar ook het beter en gemakkelijker kunnen delen van "best practices" door leerkrachten. Een systeem dat door de hele organisatie wordt gebruikt en gedeeld en voor iedereen (met de juiste autorisatie) toegankelijk is, kan veel voordelen opleveren. Omdat het systeem pas in november 2016 is opgeleverd is nog niet duidelijk of inderdaad alle voordelen ook gerealiseerd kunnen (gaan) worden.

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.

WIA / WGA / WWZ: Invoering van de WWZ heeft ertoe geleid dat het aantal invalkrachten bij de VCOG drastisch is afgenomen. Vanwege het maximum aantal contracten dat binnen de kaders van deze wet mag worden aangegaan zonder dat verplichtingen ontstaan voelen weinig jongeren ervoor om zich als invalkracht aan te melden. Vanaf de invoering van deze wet heeft dit er al meerdere keren toe geleid dat scholen klassen naar huis moesten sturen omdat geen vervanging kon worden gevonden. De VCOG heeft er nu voor gekozen om per 1 januari 2017 eigenrisicodragers te worden voor het vervangingsfonds. Hierdoor kan de bespaarde premie worden ingezet om de formatie zodanig uit te breiden dat het mogelijk wordt om in ieder geval de rechtspositionele verlopen binnen de teams op te kunnen vangen en waar mogelijk ook de ziekteverlopen. Voor de bewaking van de ketenbepaling in de WWZ heeft de VCOG het programma VABO in gebruik genomen.

ICT: Vanwege de invoering van Office 365 en de toename van het gebruik van mobiele apparaten heeft in veel gebouwen van de VCOG de ICT infrastructuur aanpassing. Beleid is dat waar bouwkundige werkzaamheden worden ingepland, de ICT infrastructuur direct op orde wordt gebracht. Wel bestaan zorgen over de toename van de afhankelijkheid van deze infrastructuur binnen het onderwijs. Bij uitval van verbindingen door bijvoorbeeld kabelbreuk of DDOS aanvallen dreigt het onderwijs volledig stil te vallen.

TMO / BSO / Vensterwijk: Als scholen een continuïteit invoeren leidt dit in sommige gevallen tot aanstelling van combinatiefunctionarissen. Om een goed pedagogisch (consequent) klimaat en /of doorgaande leerlijnen te kunnen garanderen worden pedagogisch medewerkers ingezet die zowel fungeren als begeleiders bij de tussen de middag opvang (TMO) of buitenschoolse opvang (BSO) als ook als klasse-assistenten op de scholen.

Activiteiten in het kader van de vensterwijk, waaronder uitvoering van een programma "meer bewegen voor kinderen buiten schooltijd" (B-slim) worden uitgevoerd door leerkrachten van de VCOG met een gymbevoegdheid of door vakleerkrachten (gym). Omdat de aanstelling van een steeds groeiend aantal leerkrachten bekostigd wordt uit gemeentelijke subsidies maar wel in dienst is van de VCOG, loopt de VCOG hier het werknemersrisico bij het eventueel wegvallen van deze subsidies.

Politiek: In de afgelopen jaren is door de rijksoverheid een ad hoc beleid gevoerd dat er toe heeft geleid dat meermaals incidentele middelen beschikbaar zijn gesteld aan het (primair) onderwijs. De VCOG heeft ervoor gekozen om een substantieel deel van deze middelen toch structureel in te zetten. Zo heeft de VCOG bijvoorbeeld besloten om 50% van de prestatieboxmiddelen (die wel jaarlijks toenemen maar waarvan de status nog onzeker is) structureel toe te voegen aan de middelen voor de formatie. Dit brengt uiteraard risico's met zich mee.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan.

In de Raad van Toezicht (RvT) van de VCOG zijn alle disciplines vertegenwoordigd zoals die in de profielen van de leden zijn beschreven.

Conform het in de "Wet Goed Bestuur" vereiste heeft de VCOG een auditcommissie. Hierin is de RvT vertegenwoordigd door het lid met de portefeuille financiën, de directeur bestuurder en het hoofd van het verenigingskantoor. De auditcommissie bespreekt jaarlijks de begroting en de jaarrekening en voert het eindgesprek met de accountant.

A.1.1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.
de algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Ter vergelijking zijn de cijfers van de goedgekeurde begroting over het huidige jaar opgenomen. In het bestuursverslag is een toelichting opgenomen over het verwachte resultaat c.q. de begroting 2016.

De grondslagen voor de jaarrekening zijn gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek (Boek 2, titel 9), de OCW Richtlijn Jaarverslag Onderwijs en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaglegging (RJ). Voor de sector onderwijs is met ingang van 2008 de Richtlijn RJ 660 Onderwijsinstellingen van toepassing.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Investerings boven € 500 worden geactiveerd. Uitzondering hierop is het verenigingskantoor aan de Eenrummermaar. Voor de waardebeoordeling van dit pand wordt de WOZ waarde aangehouden.

Eigendom

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente. Het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur.
Uitzondering hierop is het gebouw waar het verenigingskantoor is gevestigd.

Periodiek groot onderhoud

Omdat het aantal gebouwen van de vereniging waarin de scholen zijn gevestigd zijn zodanig groot is dat er sprake is van een ideaalcomplex, wordt geen voorziening getroffen.
Het groot onderhoud middelt zich over de jaren uit zodat de rijksvergoeding jaarlijks vrijwel volledig wordt besteed.
Is dat een keer niet het geval dan wordt een reserve gevormd in plaats van een voorziening.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Overige reserves

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijk gemaakte lasten.
(In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.)

De reserve kwaliteitsimpuls betreft incidenteel ontvangen middelen van de gemeente Groningen. Streven is om deze reserve over een periode van drie jaren in te zetten t.b.v. de kwaliteit van het onderwijs.

De herwaarderingsreserve betreft een waardevermeerdering als gevolg van de verhuizing van het verenigingskantoor van de Zonnelaan naar de Eenrummermaar te Groningen. Het bedrag van deze

reserve wordt / is gekoppeld aan de WOZ waarde zoals door de gemeente Groningen vastgesteld.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en (behalve voor de reserve Personele Risico's) een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het noodzakelijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

Onder de rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen verstrekt door het Ministerie van OCW opgenomen.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen verstrekt door gemeente of provincie opgenomen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Actief:	%
Gebouwen	1
Meubilair	4
Inventaris en apparatuur	10
Leermiddelen	15
ICT	20
Digitale schoolborden	20

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel

noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen. Ook bankkosten zijn hierin opgenomen.

A.1.2 Balans per 31 december 2016

Activa

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa				
1.2.1. Eenruimermaar 4	688.000		702.000	
Overige gebouwen en terreinen	0		0	
1.2.2. Inventaris en apparatuur scholen	1.218.495		991.732	
Inventaris en apparatuur bureau	59.340		67.458	
1.2.3. Meubilair scholen	874.364		934.646	
Totaal vaste activa		2.840.199		2.695.838
1.5 Vorderingen				
1.5.1 Debiteuren	223.730		308.784	
1.5.2 Ministerie van OC en W	739.913		727.655	
1.5.3 Overige vorderingen	258.668		831.133	
		1.222.311		1.867.571
1.7 Liquide middelen		2.542.072		2.107.513
Totaal vlottende activa		3.764.383		3.975.084
Totaal activa		6.604.581		6.670.921

Passiva

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
<i>Reserves op verenigingsniveau</i>				
2.1.1 Algemene reserve	80.569		316.863	
2.1.2 Bestemmingsreserve publiek				
Reserve personele risico's	177.682		447.804	
Beklemd best. reserves publiek				
Reserve Mat. Vaste Activa	1.218.495		991.733	
Reserve Meubilair	678.503		678.503	
<i>Reserves op schoolniveau</i>				
Bestemmingsreserves scholen	1.640.779		1.334.488	
2.1.3 Bestemmingsreserve privaat				
Reserve kwaliteitsimpuls	60.551		405.581	
<i>Reserves op verenigingsniveau</i>				
2.1.6 Herwaarderingsreserve	688.000		702.000	
		4.544.581		4.876.972
2.4 Voorzieningen				
2.4.3 Overige voorzieningen		96.380		113.066
2.6 Kortlopende schulden				
2.6.3. Crediteuren	676.328		562.972	
2.6.6. Belastingen en premies sociale verzekerin	775.233		736.990	
Belasting	104.223		0	
2.6.8 Overige kortlopende schulden	424		0	
2.6.9 Overlopende passiva	407.413		380.922	
		1.963.621		1.680.883
Totaal passiva		6.604.582		6.670.921

A.1.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Baten			
Rijksbijdragen OC en W	15.448.514	15.125.742	14.682.812
Overige overheidsbijdragen	944.271	431.519	375.305
Opbrengst werk voor derden	33.941	98.087	179.889
Overige baten	1.442.196	1.367.702	1.443.916
Totaal baten	<u>17.868.922</u>	<u>17.023.050</u>	<u>16.681.923</u>
Lasten			
Personele lasten	14.639.954	13.302.090	13.830.906
Afschrijvingen	424.377	450.000	442.177
Huisvestingslasten	1.346.439	1.379.467	1.250.580
Prestatieboxmiddelen	339.678	391.029	146.162
Overige materiele lasten	1.452.023	2.074.531	1.551.923
Totaal lasten	<u>18.202.471</u>	<u>17.597.117</u>	<u>17.221.748</u>
Saldo baten en lasten	<u>-333.549</u>	<u>-574.067</u>	<u>-539.825</u>
Saldo financiële baten en lasten	1.158	0	14.334
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u>-332.391</u>	<u>-574.067</u>	<u>-525.491</u>
Saldo exploitatie	<u>-332.391</u>	<u>-574.067</u>	<u>-525.491</u>

A.1.4 KASSTROOMOVERZICHT

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het nettoresultaat als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatiesaldo	-332.391		-525.491	
Afschrijvingen	424.377		442.177	
Mutaties werkkapitaal				
Vorderingen	645.260		878.202	
Schulden	282.738		-288.627	
Voorzieningen	-16.686		-5.658	
		1.003.298		500.603
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des-) investeringen in materiële vaste activa	-568.739		-661.566	
Herwaardering verenigingskantoor				
		-568.739		-661.566
Toe-/ afname geldmiddelen (netto kasstroom)		<u>434.559</u>		<u>-160.963</u>
Mutatie liquide middelen				
Beginstand liquide middelen	2.107.511		2.268.474	
Mutatie liquide middelen	434.559		-160.963	
Eindstand liquide middelen		<u>2.542.070</u>		<u>2.107.511</u>

A.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

1. Activa

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs t/m	Waardever- mindering/ afschrijv.t/m	Boekwaarde 1-1-2016	Investering 2016	Des- investering 2016	Afschrijving 2016	Boekwaarde 31-12-2016	Afschrijv. perc.
	31-12-2015	31-12-2015	1-1-2016	2016	2016	2016	31-12-2016	%
	€	€	€	€	€	€	€	
1.2.1 Gebouwen en terreinen								
1.2.1.1 Gebouwen	62.033	62.033	0	0		-	0	0% - 20%
Eenrummerbaar	789.000	87.000	702.000	0		14.000	688.000	
2.2 Inventaris en apparatuur scholen	2.358.228	1.366.497	991.732	553.364		326.602	1.218.495	15% - 20%
Inventaris en apparatuur bureau	96.506	29.048	67.458	0		8.118	59.340	10% - 20%
1.2.3. Meubilair scholen	1.883.726	949.081	934.646	15.375		75.657	874.364	4%
Totaal materiële vaste activa	5.189.494	2.493.658	2.695.838	568.739	0	424.377	2.840.199	

De onroerende goederen zijn niet bezwaard met hypotheek.

Eenrummerbaar 4 (benedenverdieping) heeft een waarde van € 688.000, de OZB waarde per peildatum 1 januari 2016 is € 688.000

De verzekerde waarde van dit object bedraagt € 1.000.000

Vlottende activa

1.5 Vorderingen

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
1.5.1 Debiteuren		223.730		308.784
1.5.2 OC en W		739.913		727.655
1.5.3 Overige				
<i>Vordering gemeente inzake onderhoud</i>	258.668		422.839	
<i>Vordering stichting</i>	-		405.067	
<i>Lonen</i>	0		3.226	
		258.668		831.133
Totaal vorderingen		1.222.311		1.867.571

1.7 Liquide middelen

1.7.1 Banken VCOG	2.466.099	2.048.938
1.7.1 Bankrekeningen en kas alle scholen	75.972	58.500
1.7.2 Kasmiddelen VCOG	1	75
	2.542.072	2.107.513

Eigen vermogen	Mutaties		
	Saldo	Bestemming	Saldo
	1-1-2016	exploitatiesaldo	31-12-2016
	€	2016	€
Vrije reserves	1.170.248	-851.445	318.803
Beklemde reserves	2.372.236	212.762	2.584.998
Bestemmingsreserves scholen	1.334.488	306.292	1.640.779
	<u>4.876.972</u>	<u>332.391-</u>	<u>4.544.581</u>
Vrije reserves vereniging			
2.1.1 Algemene reserve	316.863	-236.294	80.569
2.1.3 Reserve kwaliteitsimpuls	405.581	-345.030	60.551
2.1.2 Personele Risico's	447.804	-270.122	177.682
Totaal vrije reserves	<u>1.170.248</u>	<u>-851.445</u>	<u>318.803</u>
Beklemde reserves			
2.1.2 Reserve Materiële Vaste Activa	991.733	226.762	1.218.495
2.1.2 Reserve Meubilair VCOG 75%	678.503	0	678.503
Subtotaal beklemde reserves	<u>1.670.236</u>	<u>226.762</u>	<u>1.896.998</u>
2.1.6 Herwaarderingsreserve	702.000	-14.000	688.000
Totaal beklemde reserves	<u>2.372.236</u>	<u>212.762</u>	<u>2.584.998</u>
2.1.2 Bestemmingsreserves scholen			
Reserve ICT	159.986	30.588	190.574
Reserve OLP	252.774	23.558	276.332
Reserve Meubilair 10%	56.143	6.194	62.337
Reserve plein	97.941	21.353	119.294
Schoolspecifieke reserves	89.486	-642	88.844
Reserve school	236.314	-67.804	168.510
Reserve zorgmiddelen	0	225.000	225.000
Reserve prestatiebox etc.	219.406	-12.495	206.911
Reserve personeel Foleta	222.438	80.540	302.978
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.334.488</u>	<u>306.292</u>	<u>1.640.779</u>

2.4 Voorzieningen

	Saldo	Mutaties			Saldo
		Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
		1-1-2016	2016	2016	
2.4.3 Overige voorzieningen					
Voorziening jubilea	101.332	0	4.952		96.380
Voorziening Sabbatsverlof	11.734	0	11.734		0
	<u>113.066</u>	<u>0</u>	<u>16.686</u>	<u>0</u>	<u>96.380</u>

2.6 Kortlopende schulden	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
2.6.3 Crediteuren		687.751		458.572
Vooruitontvangen Huur		92.800		104.400
2.6.6 Loonbelasting/premie volksverzekeringen	560.610		579.362	
Pensioenen	214.623		157.184	
Soc.lasten	0		444	
		775.233		736.990
2.6.8 Overige kortlopende schulden				
Lonen	424		0	
		424		0
2.6.9 Overlopende passiva				
Geoormerkte subsidie OCW	0		0	
Vakantiegeld	407.413		380.922	
		407.413		380.922
		<u>1.963.621</u>		<u>1.680.883</u>

A.1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

Baten	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
Rijksbijdragen OC en W			
Rijksbijdrage salarissen OC en W	10.633.089	10.712.395	10.325.081
Materiële instandhouding	2.369.280	2.297.563	2.243.904
Budget voor Personeelsbeleid en Arbeidsmarkt	1.661.333	1.613.684	1.576.574
Impulsgeb.Pers.	273.780	243.956	279.422
Prestatie Box	326.704	258.144	258.837
Overige subsidies OC en W	184.328		1.005-
	<u>15.448.514</u>	<u>15.125.742</u>	<u>14.682.812</u>
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen	944.271	431.519	375.305
	<u>944.271</u>	<u>431.519</u>	<u>375.305</u>
Gemeentelijke bijdragen			
VVE / Schakel	361.075	296.807	86.865
Diversen	203.811	-	20.674
Projectsubsidie	379.386	134.712	267.767
	<u>944.271</u>	<u>431.519</u>	<u>375.305</u>
Opbrengst werk voor derden	<u>33.941</u>	<u>98.087</u>	<u>179.889</u>
Overige baten			
Stichting vervangingsfonds	392.013	475.588	532.555
Zorgbudget van SWV	761.716	631.556	508.847
Verhuur onroerende zaken	122.488	80.023	161.751
Specifieke doelsubsidies en vergoedingen			
Overige	165.979	180.535	240.762
	<u>1.442.196</u>	<u>1.367.702</u>	<u>1.443.916</u>

Lasten	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
Personele lasten			
Lonen en salarissen	14.159.714	13.097.903	13.480.103
Overige personele lasten	480.239	204.187	350.803
	<u>14.639.954</u>	<u>13.302.090</u>	<u>13.830.906</u>

Afschrijvingen

Gebouwen	14.000	-	43.745
Inventaris en apparatuur	326.602	375.000	320.469
Meubilair scholen	75.657	70.000	69.845
bureau inventaris	8.118	5.000	8.118
	<u>424.377</u>	<u>450.000</u>	<u>442.177</u>

Huisvestingslasten

Onderhoud en exploitatie	677.686	681.646	596.967
Energie en water	261.663	296.437	233.103
Schoonmaakkosten	363.850	341.384	361.456
Heffingen	43.241	60.000	59.053
	<u>1.346.439</u>	<u>1.379.467</u>	<u>1.250.580</u>

Overige materiële lasten

Administratie-en beheerslasten	279.604	300.000	316.755
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	697.415	775.535	635.118
Prestatieboxmiddelen	339.678	391.029	146.162
Overige	475.003	998.996	600.050
	<u>1.791.701</u>	<u>2.465.560</u>	<u>1.698.085</u>

Onder de administratie en beheerslasten zijn de kosten voor de accountantscontrole verantwoord. Deze bedragen voor 2016 € 13.673,00

Financiële baten en lasten

Financiële baten

Rentebaten(5100)	8.860	-	20.957
	<u>8.860</u>	<u>-</u>	<u>20.957</u>

Financiële lasten

Bankkosten	7.702	-	6.622
	<u>7.702</u>	<u>-</u>	<u>6.622</u>

Saldo financiële baten en lasten

	<u>1.158</u>	<u>-</u>	<u>14.334</u>
--	--------------	----------	---------------

A.1.7 OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Geen.

A.1.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Algemeen

Onderstaande verantwoording is gebaseerd op de Regeling van de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap van 10 november 2015, nr WJZ/798385 (10556). Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW sectoren.

Op grond van artikel 3, bezoldigingsmaximum per klasse is het volgende puntentotaal bepaald.

Aantal punten op grond van	gemiddelde baten	4
	gemiddeld aantal leerlingen	3
	onderwijssoorten	1
	Totaal	<u>8</u>

Indeling in klasse C (7-8 punten) waarvoor een bezoldigingsmaximum geldt van 128,000 euro.

Directie

In 2016 is afscheid genomen van onze directeur bestuurder dhr. J. Wind

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft vanaf 6 februari tot 17 maart 2017 waargenomen.

Vanaf 17 maart 2017 is Dhr. J.C. Meuzelaar benoemd als directeur bestuurder ad interim.

De specificatie van het salaris, werkgeverslasten en overige vergoedingen en pensioenlasten van de directie voor de relevante periode als directielid is

Naam	Salaris		Werkgeverslasten en overige vergoeding		Pensioenlast		Belaste variabele onkosten vergoeding	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
J. Wind	77.190	93.568	8.704	19.806	7.831	10.697		
01-01-2016 tot 31-07-2016								
M. Conner	4.950							
06-02-2016 tot 17-03-2016 (waarnemend)								
J.C. Meuzelaar	93.096		13.559		8.661			
14-03-2016 t/m 31-12-2016								

Beloningen Raad van Toezicht (RvT)

De RvT bestaat uit vrijwilligers. Vanwege de wisseling van directeur bestuurder heeft de voorzitter van de RvT deze functie waargenomen en is daarvoor bezoldigd,

De leden Oppewal en Knot hebben i.v.m. extra werkzaamheden een vrijwilligersvergoeding ontvangen van 1.500 euro.

De andere leden van de RvT waren onbezoldigd.

De vergader- en administratiekosten bedragen in het verslagjaar € 329,00

(In 2015 was dit € 484)

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Geen.

Controleverklaring

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

Het nettoresultaat volgens de Staat van Baten en Lasten over 2016 € -332.391 (250.842,43)

Voorgesteld wordt het exploitatiesaldo als volgt te bestemmen:

Algemene reserve	-236.294	
Personele Risico's	-270.122	
Reserve kwaliteitsimpuls	-345.030	
Reserve Materiele Vaste activa	226.762	
Reserve meubilair(75%)	0	
Herwaarderingsreserve	-14.000	
Reserve ICT	30.588	
Reserve OLP	23.558	
Reserve meubilair(10%)	6.194	
Reserve Plein	21.353	
Schoolspecifieke reserves	-642	
Reserve school	-67.804	
Reserve prestatiebox etc.	-12.495	
Reserve zorgmiddelen	225.000	
Reserve Personeel Foleta	80.540	
Totaal	-332.392	0,96

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

